

VERTROUWELIJK

No. 601.274

HET COMMUNISME IN LIMBURG

VERTROUWELIJK

Inhoud :

Inleiding

Hoofdstuk I : Overzicht van de communistische organisatie
in het CPN-district Limburg.

Hoofdstuk II : Nadere beschouwing der CPN-leden in het dis-
trict Limburg.

Hoofdstuk III : Afkomst der CPN-leden in het district Limburg.

Hoofdstuk IV : Benadering van het vraagstuk over het ontstaan
van het communisme in Limburg.

Besluit - Conclusies

Bijlage

Inleiding

Dit rapport is gemaakt teneinde te komen tot een benadering van het vraagstuk over het ontstaan van het communisme in Limburg. Hiertoe is uitgegaan van het gegeven dat de Communistische Partij Nederland (CPN) in het district Limburg voor een belangrijk gedeelte gevormd wordt door personen, die van oorsprong niet-Limburgers zijn. Nagegaan is of er wellicht een verband bestaat tussen de afkomst van deze personen en hun huidige levenshouding.

Ter oriëntering volgt eerst een overzicht van de huidige stand van zaken bij de CPN en de mantelorganisaties in het district Limburg.

Hoofdstuk I

Overzicht van de communistische organisatie in het CPN-district Limburg

Geografische ligging en structuur:

Het CPN-district Limburg omvat de gehele provincie Limburg. Het is onderverdeeld in de volgende 11 afdelingen: Brunssum, Geleen, Heerlen, Heerlerheide, Hoensbroek, Kerkrade, Maastricht, Schaesberg-Nieuwenhagen, Treebeek, Vaals en Venlo. In Sittard heeft men reeds enkele pogingen gedaan om te komen tot oprichting van een nieuwe CPN-afdeling, tot dusver echter zonder resultaat. Wanneer men de geografische ligging van deze CPN-afdelingen bekijkt, valt direct op dat ze op enkele uitzonderingen na zijn geconcentreerd in de zgn. mijnstreek. De mijnstreek doorsnijdt Zuid-Limburg diagonaalsgewijs van het Noord-Westen naar het Zuid-Oosten. Op de einden van de diagonaal liggen de gemeenten Sittard en Kerkrade. Buiten de mijnstreek liggen slechts de afdelingen Maastricht, Vaals en Venlo, waarvan alleen de eerstgenoemde van enige betekenis is.

Het overkoepelend orgaan van het CPN-district Limburg wordt gevormd door een districtsbestuur, dat uit 15 personen bestaat, t.w.:

* Otto SCHUMACHER	(10-11-1908)	pol. secr.	won. te Heerlen
* Frits DRAGSTRA	(6-10-1927)	adviseur	won. te Heerlen
* Arend van BRINK	(13- 2-1918)	vakbondswerk	won. te Heerlen
Christiaan HORSELENBERG	(11- 2-1913)	krant	won. te Brunssum
* Rinse DRAGSTRA	(6- 1-1926)		won. te Treebeek
Theodorus H. v.d. LAAN	(23- 5-1925)		won. te Heerlen
Dirk JAGT	(30-11-1899)		won. te Brunssum
Johannes P. v. VLIMMEREN	(14-11-1905)		won. te Heerlen
Lieuwe A. HOOGENBERG	(27- 4-1909)		won. te Heerlen
Bertus PUNSELIE	(30- 5-1915)		won. te Heerlen
Christiaan de VRIES	(4- 2-1910)		won. te Kerkrade
Johannes POOL	(19-12-1930)		won. te Heerlen

Wilhelm van ROEST	(12- 4-1904)	won. te Brunssum
Gerben VISSER	(13- 9-1923)	won. te Brunssum
Charles J.M. JANSSEN	(5- 4-1919)	won. te Heerlen

De met * aangeduide personen vormen de dagelijkse leiding van het district. Christiaan HORSELENBERG (11-2-1913) maakt sinds maart 1961 geen deel meer uit van dit college.

In het district Limburg wordt de scholing voor het kader der CPN gehouden in de Neutrale Volksschool aan de Kasteellaan te Heerlen. Als scholingsleider treedt op Frits DRAGSTRA (6-10-1927). Laatstgenoemde houdt wekelijks samen met Otto SCHUMACHER (10-11-1908) zitting op het districts-adviesbureau, dat gevestigd is in het café van Willem de VRIES (2-10-1919), in 1959 secretaris der CPN afdeling Heerlerheide, Schrieversheideweg 68 Heerlen.

Evenals in andere CPN-districten doet zich in het district Limburg het verschijnsel voor dat de Partij als het ware gedragen wordt door enkele personen.

De leidende CPN-leden in het district Limburg zijn: Frits DRAGSTRA (6-10-1927), die door het CPN-partijbestuur is aangesteld als vrijgesteld partijfunctionaris en Otto SCHUMACHER (10-11-1908).

Het aantal leden in het district Limburg wordt momenteel geschat op 230, t.w. 175 mannelijke en 55 vrouwelijke.

Dit ledenaantal is als volgt over de verschillende afdelingen verdeeld:

Brunssum	: 37
Geleen	: 7
Heerlen	: 40
Heesterheide	: 45
Hoensbroek	: 12
Kerkrade	: 23
Maastricht	: 27 (september 1958 : 15)
Schaesberg-Nieuwenhagen	: 15
Treebeek	: 14
Vaals	: 3
Venlo	: 11

Het ledenaantal in de verschillende CPN-afdelingen handhaaft zich de laatste jaren op nagenoeg hetzelfde peil. Een opvallende uitzondering hierop maakt de CPN-afdeling Maastricht, waar een reorganisatie van het bestuur stimulerend heeft gewerkt op de activiteiten.

Bedrijfswerk

De invloed van de EVC-vakbonden is in Limburg van geen betekenis. De Algemene Bond Werkers in de Bouwnijverheid (ABWB), vroeger de grootste Limburgse EVC-bond (in 1958 nog ruim 200 leden), heeft vrijwel alle leden verloren. Ten aanzien van het conflict CPN-EVC kan vermeld worden, dat de EVC in het gehele district is overgegaan naar de EVC-1958. Het bedrijfswerk in de mijnen wordt verzorgd door de CPN. Het CPN-partijbestuur acht dit werk kennelijk van belang, daar ze er, hoewel er elke keer geld bij moet, op toeziet dat het Limburgs-districtsorgaan "De Mijnlamp" gedrukt wordt, hetgeen in Amsterdam geschiedt. De verspreiding van "De Mijnlamp" heeft plaats aan de uitgangen van de mijnen.

Pogingen om in de mijnen communistische kernen te vormen, lopen steeds op niets uit.

Mantelorganisaties

Het Algemeen Nederlands Jeugd Verbond (ANJV)

In het district Limburg zijn sinds januari 1960 geen afdelingen meer. Totaal telt de ANJV hier nog ca. 25 leden, die voor het merendeel in Heerlerheide of omgeving woonachtig zijn. Duidelijk is dat de CPN in de toekomst haar gelederen niet voldoende zal kunnen aanvullen uit het ANJV bij deze stand van zaken. Er is bij de Limburgse jeugd geen animo toe te treden tot het ANJV, de huidige leden zijn zonder uitzondering afkomstig uit communistische milieus. Het ANJV bestuur voor Limburg wordt gevormd door:

- Heinrich F. v.d. MEER (31-3-1931) - voorzitter
- Albert HOOGENBERG (16-9-1931) - secretaris
- Jan WARRINK (25-6-1938).

De Nederlandse Vrouwen Beweging (NVB)

Vermoedelijk bestaat er in Heerlen nog een afdeling van de NVB. Dit is dan de enige NVB-afdeling in Limburg, daar de afdelingen Maastricht en Vaals in 1958 zijn opgeheven.

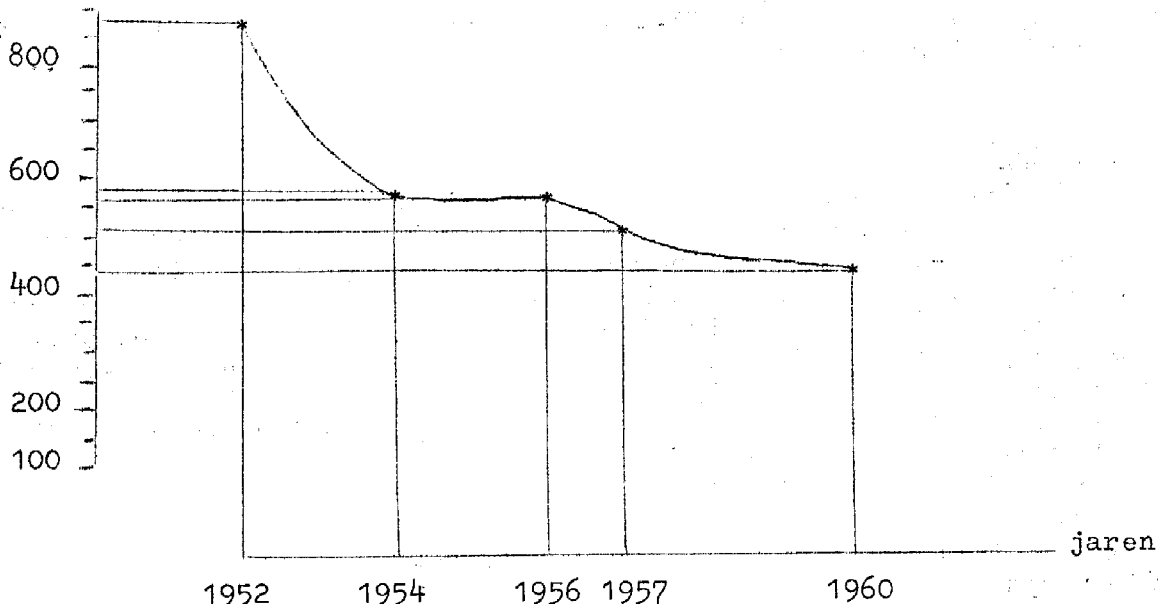
De Vereniging Nederland-USSR (NU)

Afdelingen van de NU worden nog aangetroffen in Heerlen, Maastricht, Brunssum en Vaals.

De Waarheid

Het aantal abonné's op het CPN partijblad "De Waarheid" neemt sedert enkele jaren af en bedraagt thans ongeveer 430. Een overzicht van het verloop over de laatste 10 jaren geeft het volgende beeld.

aantal ab.

Voor zover bekend zijn de abonné's op "De Waarheid" als volgt over de afdelingen verdeeld:

Brunssum	: 63
Geleen	: 30
Heerlen	: 64
Heerlerheide	: 65
Hoensbroek	: 36
Kerkrade	: 39
Maastricht	: 49
Schaesberg-Nieuwenhagen	: 50
Treebeek	: 18
Vaals	: ?
Venlo	: 24

Socialistische Werkers Partij (SWP)

Afdelingen van de SWP worden in Limburg niet aangetroffen. In 1959 had "De Bruggroep" in Hoensbroek, dankzij Leonardus W. GREIN (31-8-1919) echter nog enige aanhang, hetgeen tot uitdrukking kwam in de uitslag van de verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal in maart 1959.

Er werden in Hoensbroek bij deze verkiezingen 209 stemmen (d.i. 2,1% van het totaal aantal uitgebrachte stemmen in deze gemeente) uitgebracht op "De Bruggroep", tegen 186 op de CPN. GREIN, voornoemd, stond bij deze verkiezingen op de kandidatenlijst voor "De Bruggroep".

Van 1951-1958 had GREIN zitting in de gemeenteraad van Hoensbroek voor de CPN. In maart 1958 bedankte hij voor deze partij, waarna hij bij de gemeenteraadsverkiezingen in datzelfde jaar uitkwam met een eigen lijst, de z.g. vrije-arbeiderslijst. Ook nu verkreeg hij een zetel in de gemeenteraad. Kort daarop trad hij toe tot de SWP.

Hoofdstuk II

Nadere beschouwing der CPN-leden in het district Limburg

1. De leeftijd

Voor een goed begrip van de situatie waarin de CPN momenteel in Limburg verkeert, is het noodzakelijk aandacht te besteden aan de leeftijden van de leden.

Bij bestudering van de gegevens hierover is naar voren gekomen, dat de gemiddelde leeftijd der CPN-leden in Limburg hoog is. Voor de mannelijke leden bedraagt deze nl. 47 jaar, voor de vrouwelijke 42.

De leden van het districtsbestuur en die van de verschillende afdelingsbesturen zijn gemiddeld resp. 45 en 47 jaar oud.

Een nadere uitwerking van de gemiddelde leeftijden der CPN-leden per afdeling geeft het volgende beeld:

Brunssum	44	Schaesberg-Nieuwenhagen	45
Geleen	49	Treebeek	41
Heerlen	41	Vaals	57
Kerkrade	46	Venlo	45
Maastricht	54		

Een categorale indeling naar leeftijdsgroep ziet er als volgt uit:

<u>Categorie</u>	<u>lid distr. best.</u>	<u>lid afd. best.</u>	<u>afd. lid</u>
20 - 30 jaar	-	-	35
30 - 40 jaar	5	12	56
40 - 50 jaar	4	9	40
50 - 60 jaar	5	6	50
60 - 70 jaar	1	4	35
70 jaar en ouder	-	2	13

2. Beroepen

Het merendeel der mannelijke partijleden verricht werkzaamheden in de mijnen of in bedrijven, die direct met de mijnen te maken hebben. Er zijn slechts enkele CPN-ers, die een zelfstandig beroep uitoefenen. De beroepenlijst der mannelijke CPN-leden ziet er als volgt uit:

Mijnwerker	: 104 (d.i. 60 %)	Slager	: 1
Schilder	: 7	Kaasventer	: 1
Chauffeur	: 5	Café-houder	: 1
Betonwerker	: 5	Landbouwer	: 1
Winkelbediende	: 3	Houthandelaar	: 1
Rubberbewerker	: 2	Electriciën	: 1
Vertegenwoordiger	: 1	Bankwerker	: 1
Kapper	: 1	Vrijgestelde	: 1
Muziekleraar	: 1	Onbekend	: 37
Kleermaker	: 1		

De vrouwelijke CPN-leden oefenen de volgende beroepen uit:

Huisvrouw	: 53
Naaister	: 1
Winkelbediende	: 1

3. Familie-relatie

Bij nadere bestudering der CPN-leden trekt de onderlinge familie-relatie de aandacht.

Het blijkt dat gehele families (boven de 18 jaar) lid zijn van de CPN, terwijl tussen verschillende van deze families banden bestaan door onderlinge huwelijken.

Ter illustratie van het bovenstaande enkele schetsen van de onderlinge verwantschap:

- A. Tussen de families JAGT, VISSER (beide wonende te Brunssum), HAAK (wonende te Hoensbroek) en Pool (wonende te Heerlen).
- B. Tussen de families H. van BRINK (wonende te Brunssum), A. van BRINK en WINTERS (beide wonende te Heerlen).
- C. Tussen de families Anne KIEVIT, DOUNEN (beide wonende te Brunssum), Aaldert KIEVIT en Van der HOOP (beide wonende te Heerlen).
- D. Tussen de families DRAGSTRA (wonende te Heerlen), FABER, DOBBER, MULDER en SCHUTTE (alle wonende te Brunssum).

De onderstreepte namen in de schetsen staan bekend als lid CPN.

VERTROUWELIJK

A.

M. POOL (†) en Annechien DOEK (9-1-1886) (25-12-1893, Emmen)   Dirk JAGT en Hendrika VISSER (30-11-1899, Emmen) (10-12-1901, Emmen)   Gerben VISSER en Elisabeth KUIPERS (12-9-1923, Emmen) (5-7-1924, Nijmegen)

Johannes POOL en Klazina J. JAGT
(19-12-1930, Emmen) (2-12-1936, Heerlen)

Jan HAAK en Wiegertien JAGT
(31-5-1922, Sleen) (28-6-1923, Emmen)

Hendrik POOL
(5-7-1927, Emmen)

Johannes JAGT en Jansje van der LAAN
(18-3-1933, Hoensbroek) (4-8-1936, Heerlen)

Jan POOL
(17-2-1929, Emmen)

- 7 -

B.

VERTROUWELIJK

Albert WINTERS
(12-9-1885, Sleen)

Antje LOKKEN en Hendrikus van BRINK
(16-4-1918, Onstwedde   (30-1-1914, Lonneker

Arend van BRINK en Alberdina H. WINTERS
(13-2-1918, Lonneker)   (14-12-1916, Heerlen)

Johannes van BRINK
(6-9-1937, Brunssum)

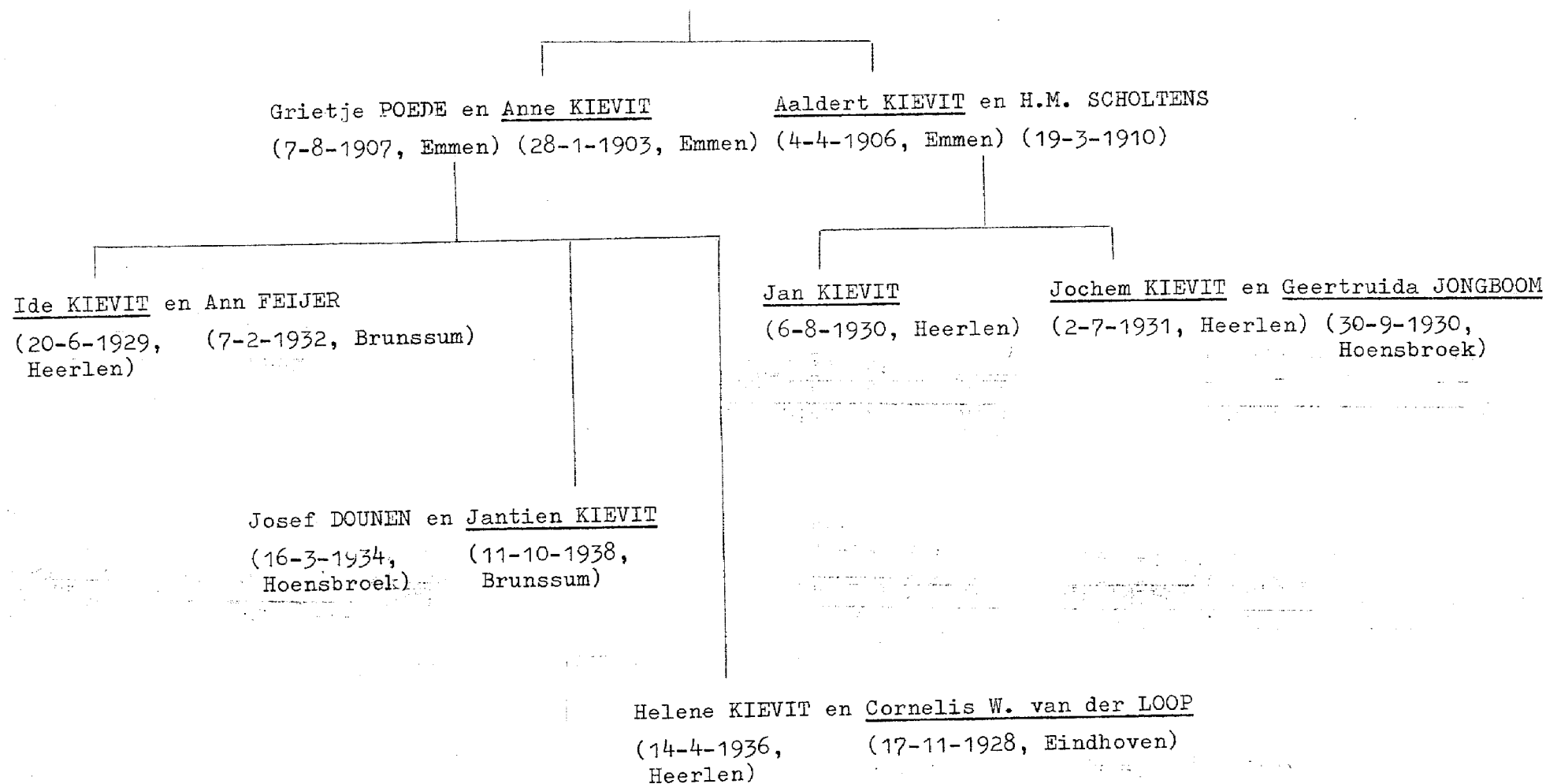
Hendrika A. van BRINK
(19-12-1937, Heerlen)

Arendina H. van BRINK
(11-2-1939, Heerlen)

VERTROUWELIJK

C.

VERTROUWELIJK

VERTROUWELIJK

Jan DOBBER en Aaltje van der MEULEN

(20-12-1894, A'dam) (16-7-1901, A'dam)

Sierd DRAGSTRA en Daatje PETERS

(9-10-1884, Schurega) (15-7-1895, Arend)

Willem SCHUTTE en Gerritje MULDERY

(6-12-1899, Bellingwolde) (3-8-1901, Apeldoorn)

Markus MULDER en Johanna W. H. DOBBER

(broer van P. MULDER) (13-2-1921, Assen) (25-12-1924, Arnhem)

Frits DRAGSTRA en Margaretha SCHUTTE

(6-10-1923, Heerlen) (1-8-1928, Hoensbroek)

Bertus FABER en Johanna DRAGSTRA

(12-1-1932, Brunssum) (12-10-1932, Heerlen)

Rinse DRAGSTRA en Maria N. WIJKEL

(6-1-1926, Heerlen) (29-5-1927, Heerlen)

Johan DRAGSTRA en P. MULDER

(24-3-1920, Heerlen) (zuster van M. MULDER) (30-4-1922)

Hoofdstuk III

Afkomst der CPN-leden in het district Limburg

Zoals reeds in de inleiding naar voren werd gebracht, is in dit rapport uitgegaan van het gegeven, dat de CPN in Limburg voor een belangrijk deel gevormd wordt door personen, die van oorsprong niet-Limburgers zijn.

Dit gegeven is in het onderstaande nader uitgewerkt.

Wanneer men de afkomst nagaat van de personen, die thans in Limburg als partijlid bekend staan (in totaal dus ± 230 personen), dan blijkt dat er 140 van hen (61 %) buiten Limburg geboren zijn. De geboorteplaatsen van deze personen liggen over het gehele land verspreid, speciaal vallen in dit verband de Veenkoloniën van Groningen en de provincie Drente op. Uit deze gebieden komen nl. 75 (33%) van de tegenwoordige Limburgse CPN-leden. Het betreft hier vooral personen, die in de jaren 1920-1935 naar Limburg kwamen om in de mijnen werk te zoeken. Ook treft men onder de CPN-leden in Limburg een aantal Duitse immigranten aan, met name uit het naburige Akense mijngebied en uit het Ruhrgebied. Hun aantal bedraagt ca. 21 (9%).

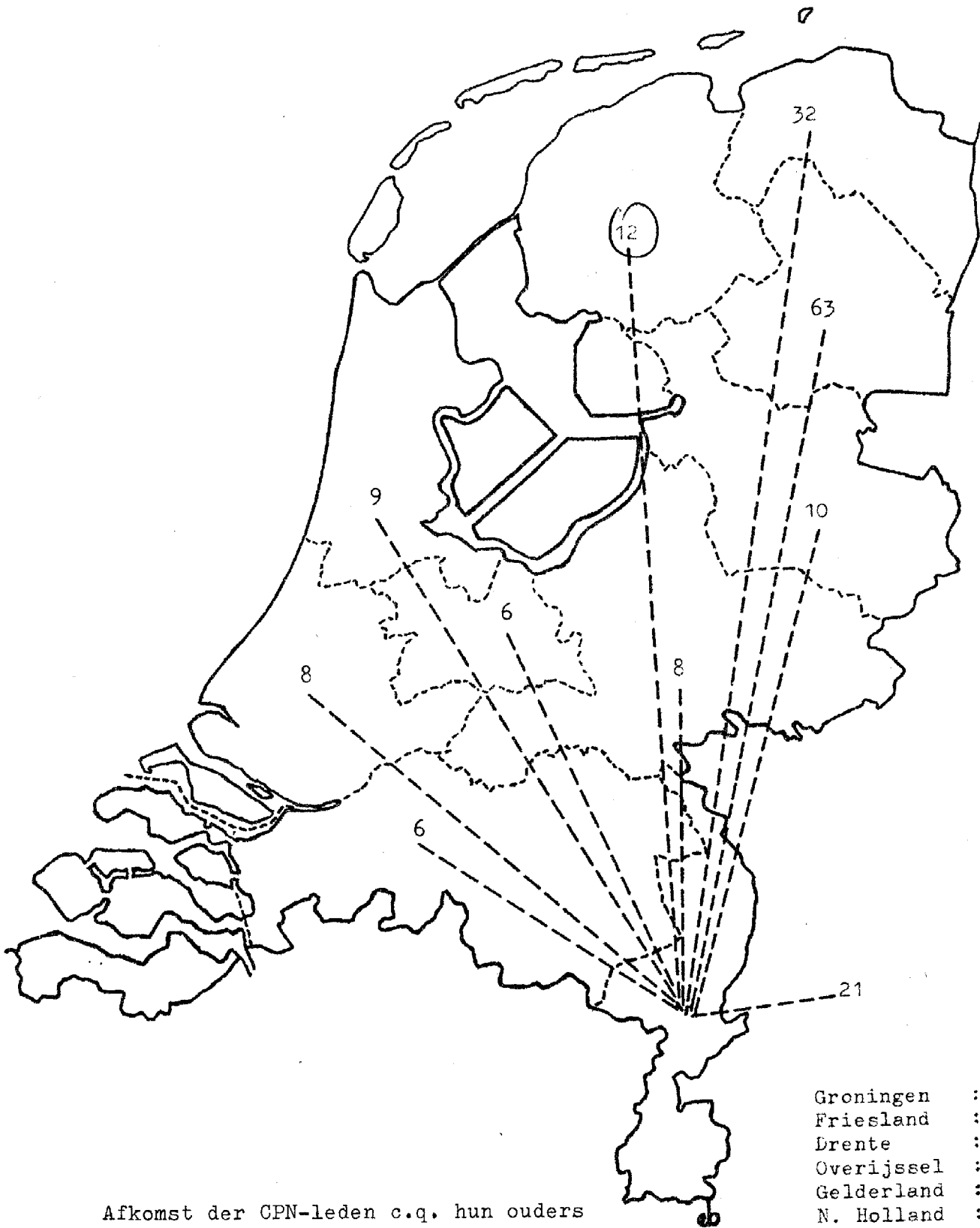
Het aantal CPN-leden in Limburg, dat in deze provincie geboren is bedraagt 90 (39%). Hieronder bevinden zich echter 35 personen (15%), die geboren zijn uit ouders die zelf in de periode 1920-1935 naar Limburg getrokken zijn en die veelal nu ook tot de CPN behoren. Van 20 (9%) van hen komen de ouders uit de Veenkoloniën van Groningen of uit Drente.

Resumerende kan worden gezegd, dat van de 230 Limburgse CPN-leden er 175 (76%) niet tot de autochtone bevolking behoren, terwijl 95 (42%) van deze personen c.q. hun ouders afkomstig zijn uit de Veenkoloniën van Groningen of uit Drente.

De samenstelling van het districtsbestuur en van de afdelingsbesturen geeft een soortgelijk overzicht te zien van personen die buiten Limburg geboren zijn, als hierboven beschreven.

Van de 15 leden van het districtsbestuur is er slechts 1 Limburger van origine.

Speciaal valt de CPN-afdeling Brunssum op, waar tot nog toe geen autochtone Limburgers in het afdelingsbestuur zitting hebben gehad. De CPN-afdeling Maastricht neemt in dit verband een uitzonderingspositie in, hier behoren wel de meeste leden en zelfs alle bestuursleden tot de oorspronkelijke bevolking van de stad.

Afkomst der CPN-leden c.q. hun ouders
in het district Limburg.

Groningen	: 32
Friesland	: 12
Drente	: 63
Overijssel	: 10
Gelderland	: 8
N. Holland	: 9
Z. Holland	: 8
Utrecht	: 6
N. Brabant	: 6
Duitsland	: 21

Hoofdstuk IV

Benadering van het vraagstuk over het ontstaan van het communisme in Limburg

Het voorgaande heeft reeds geleerd, dat in Limburg het communisme in twee categorieën uiteenvalt, wanneer men het ontstaan ervan nagaat:

1. Het communisme zoals het in Maastricht optreedt, "een plant van eigen bodem".
2. Het communisme in de mijnstreek, in hoofdzaak daar gebracht door van origine niet-Limburgse werkkrachten.

Voor wat de eerste categorie betreft: Maastricht met zijn eigen groot-industrie heeft in verhouding tot de mijnstreek zeer weinig mensen van buitenaf aangetrokken.

In de mijnstreek echter hebben de geïmporteerde werkkrachten hun stempel op de ontwikkeling van dit gebied gezet.

Het aantal immigranten dat nu als lid van de CPN bekend is, maakt slechts een zeer gering gedeelte uit van het totaal aantal personen dat zich in de periode 1920-1935 in de mijnstreek heeft gevestigd.

De enorme toevloed van arbeidskrachten in genoemde periode is af te lezen uit onderstaand overzicht van de bevolkingstoename in de gemeenten der mijnstreek:

Aantal inwoners in	<u>1923</u>	<u>1934</u>
te Heerlen	34029	50581
Kerkrade	26445	37228
Brunssum	10497	15758
Geleen	5141	15128
Hoensbroek	9212	13177

Het blijft echter opvallend dat onder de CPN-leden in de mijnstreek zich zo'n groot percentage niet-Limburgers bevindt.

Alvorens hier nader op in te gaan, dient eerst te worden nagegaan welke factoren een rol hebben gespeeld bij het wegtrekken van deze personen uit hun geboortestreek. Dit lijkt eenvoudig te verklaren uit het feit, dat in de mijnstreek de betaling en de vooruitzichten voor de arbeiders beter waren. De in volle ontwikkeling zijnde mijnstreek lokte sterk aan. Eén der factoren zal dit zeker geweest zijn, doch er kan nog een andere factor worden aangeduid. Het betreft hier nl. de waardering, die het arbeider zijn in bepaalde gebieden had en nog heeft. Speciaal in de gemeenschap van overwegend zelfstandige boeren in het Noorden des lands was in het begin van deze eeuw sprake van een uitgesproken minachting voor de arbeidersklasse.

Deze factoren en ongetwijfeld nog andere hebben een gedeelte van de arbeiders, met name die in de Noordelijke provinciën doen besluiten zich een nieuw bestaan op te bouwen in de mijnstreek.

Ongetwijfeld is daarbij gedacht dat het isolement, waarin men tot dan toe geleefd had, zou worden opgeheven: men zou immers mijnwerker met de mijnwerkers zijn.

Van een economische ongelijkheid zou geen sprake meer zijn.

De immigranten, die in deze verwachting naar de mijnstreek kwamen, werden echter voor een groot deel teleurgesteld.

In Limburg sloeg men de komst van de arbeiders niet alleen afkeurend maar ook met een gevoel van onbehagen gade.

De immigranten, die practisch allen niet Katholiek zijn, kwamen terecht in een Rooms-Katholieke gemeenschap die hen min of meer vijandig gezind

was. In het najaar van 1929 werd in het in Limburg verschijnende dagblad "Morgen" door verschillende vooraanstaande RK personen gewezen op een systeem dat bestaan zou om de mijnstreek d.m.v. de immigranten stelselmatig te verprotestantiseren.

Op deze manier raakten de immigranten opnieuw in een isolement nu niet vanwege het werk dat ze deden, maar door hun afwijkende godsdienstige overtuiging.

Door één en ander zijn de linkse sympathieën, die ongetwijfeld reeds aanwezig waren, bij een gedeelte van de immigranten weer bovengekomen en aangewakkerd.

Dit heeft er zeker toe bijgedragen, dat een aantal personen zich heeft aangesloten bij de CPN.

Een soortgelijk verschijnsel zien we o.m. optreden in het Groningse Oldambt, hier echter niet veroorzaakt door een godsdienstige tegenstelling, maar door de tegenstelling rijk-arm.

Men moet bij het beschouwen van het communisme in de mijnstreek dus rekening houden met de omstandigheden waaronder het gegroeid is. Het is in de eerste plaats een communisme dat zijn oorsprong vindt in het zoeken van de immigranten naar een middel om zich te kunnen handhaven in een hun vijandig gezinde omgeving en veel minder een communisme uit ideologische overtuiging.

Besluit

Na de oorlog kan men in Limburg een verbetering van de geschetste situatie waarnemen: Het samen leven en werken heeft in de mijnstreek een groter wederzijds begrip tussen de autochtone bevolking en de immigranten doen ontstaan dan in de dertiger jaren voor mogelijk werd gehouden.

Ook het gezamenlijk doorleefde gevaar en het leed tijdens de bezetting heeft de tegenstellingen verzacht.

Het al dan niet doorzetten van deze tendens zal van doorslaggevende betekenis zijn voor het voortbestaan van het communisme in Limburg in zijn huidige vorm.

Tenslotte kunnen t.a.v. het communisme in Limburg de volgende conclusies worden getrokken:

1. Het communisme in Limburg is geen zaak van de Limburgers zelf; het wordt gedragen en geleid door niet-Limburgers.
2. Het grote aantal niet-Limburgers onder de CPN-leden in Limburg moet mede gezien worden als een gevolg van het isoleren van de immigranten door de autochtone bevolking van Limburg.
3. Het communisme in Limburg is te vergelijken met een ondiep, stilstaand water; er heeft geen gezonde "doorstroming" plaats in de partij.
Voor de in niet-communistische Limburgse milieus opgegroeide jongeren biedt het toetreden tot de CPN in deze tijd geen enkel voordeel. Ook is het voor de CPN niet mogelijk om uit het ANJV voldoende jonge partijgenoten te recrutereren.
4. Het zal in de toekomst van belang zijn na te gaan, in hoeverre de partij-leiders in Limburg speciaal nieuwe immigranten, die met aanpassingsmoeilijkheden te kampen hebben, trachten te benaderen.

BIJLAGE

Korte samenvatting der belangrijkste gegevens en huidige betekenis van de meest vooraanstaande partijleden in het CPN-district Limburg.

1. Otto SCHUMACHER (10-11-1908, Keulen). Gehuwd met Geertruida A. SMITS (15-8-1911, Nijmegen). Wonende Geerstraat 62 Heerlen.

Betr. die mijnwerker van beroep is en sinds 1931 in Limburg woont, is vóór de oorlog een zeer actief lid geweest van de Algemene Nederlandse Mijnwerkers Bond (ANMB) aangesloten bij het NVV. In de oorlog werd hij, nog Duitser zijnde, in militaire dienst opgeroepen en naar het Oostfront gezonden. Hij is geruime tijd in Russische krijgsgevangenschap geweest.

Bij zijn terugkeer in Limburg na de oorlog, werd hij niet opnieuw in de ANMB opgenomen. Door deze teleurstelling, de invloed van zijn communistische relaties en zijn sympathie voor de vredesbeweging kwam hij steeds dichterbij de CPN te staan.

In 1955 werd hij genaturaliseerd en trad kort daarop toe tot de CPN-afd. Heerlen. Hier viel hij spoedig op als een harde werker, hetgeen leidde tot zijn benoeming in 1956 als organisatie-secretaris der CPN-afdeling Heerlen. In hetzelfde jaar volgde zijn aanstelling tot org. secretaris van het CPN-district Limburg.

Tot op heden maakt hij deel uit van het CPN-districtsbestuur in Limburg, thans echter als politiek-secretaris, een functie die hij ook in de CPN afd. Heerlen bekleedt.

Na zijn pensionering als mijnwerker in 1958 heeft hij zich volledig voor het partijwerk ingezet, en is zijn invloed in het district Limburg toegenomen.

Betr. is bezadigd in zijn optreden en kan goed met mensen omgaan. Hij is zeer hard voor zichzelf en tegenover andere partijgenoten, dit leidt nog wel eens tot meningsverschillen met andere partijgenoten, o.m. met Frits DRAGSTRA.

In 1955 vertelde zijn vrouw, dat hij tengevolge van mishandelingen in Russische krijgsgevangenschap lichamelijk niet meer dan een wrak was.

2. Frits DRAGSTRA (6-10-1927, Heerlen). Gehuwd met Margaretha K. SCHUTTE (1-8-1928, Hoensbroek). Wonende Corneliuslaan 237, Heerlen.

Betr. was vóór zijn aanstelling tot vrijgestelde der CPN in 1953, winkelchef bij de coöperatie "Glück auf".

Hij stamt uit een communistisch milieu, zijn vader is een voóroorlogse communist, terwijl ook enige broers tot de CPN behoren.

Hij is het type van de communistische agitator en geeft leiding aan pogingen ontevredenheid in mijnkringen aan te wakkeren. Zijn huisadres staat als redactie-adres vermeld in het partijblad "De Mijnkrant".

DRAGSTRA kwam in 1953 naar voren in de partij en werd onmiddellijk vrijgestelde en districtsbestuurder. Omtrent zijn rol in de CPN vóór 1953 en zijn scholing zijn geen gegevens beschikbaar.

Momenteel is hij plv. lid van het CPN-partijbestuur en adviseur van de CPN-districtsbesturen in Limburg, Noord-Brabant en Zeeland.

Betr. is een actieve heetgebakerde persoon, die door zijn optreden veel partijgenoten tegen zich in het harnas jaagt.

Hij leeft dan ook met verschillende vooraanstaande CPN-ers in Limburg op gespannen voet, o.m. Chr. HORSELENBERG en W. van ROEST.

DRAGSTRA is volgzaam t.a.v. de partijlijn, hij heeft Paul de GROOT eens "de meest leidinggevende communist van West-Europa genoemd. Betr. moet gezien worden als de belangrijkste figuur in de CPN der 3 Zuidelijke provinciën.

3. Arend van BRINK (13-2-1918, Lonneker). Gehuwd met Alberdina H. WINTERS (14-12-1916, Heerlen). Wonende: Dahliastraat 4, Heerlen.

Betr. is sedert 1932 werkzaam op de Staatsmijn Hendrik als houwer. Hij stond reeds vóór de oorlog als communist bekend en trad ook in de jeugdbeweging op de voorgrond.

Tijdens de oorlog heeft hij illegaal werk gedaan.

Na de oorlog werd hij al spoedig lid van het CPN-districtsbestuur in Limburg. Sindsdien heeft hij steeds deel uitgemaakt van dit college. De beoordeling bij zijn verkiezing tot districtsbestuurder in 1957 luidde: "Op voorkeurslijst geplaatst wegens politieke kennis en organisatie-vermogen.

Momenteel schijnt zijn activiteit te wensen over te laten.

4. Christiaan HORSELENBERG (11-2-1913, Hengelo). Gehuwd met Wilhelmina J. van ROSSUM (21-2-1918, Den Bosch). Wonende: Bexdellestraat 29, Brunssum.

Betr. werkt sinds 1927 als rangeermachinist bij de Staatsmijnen. Hij is in de oorlog vermoedelijk illegaal werker geweest. In 1946 werd hij benoemd tot lid van het CPN-districtsbestuur in Limburg. Sindsdien heeft hij in dit college zitting gehad o.m. als org. secr. in 1954 en pol. secr. in 1955.

Ook heeft hij van 1952-1956 deel uitgemaakt van het CPN-partijbestuur. In maart 1961 is hij uit de dagelijkse leiding gezet, doch hij heeft nog wel zitting in het districtsbestuur.

Volgens Frits DRAGSTRA is betr. een harde werker, doch niet in staat de partijzaken behoorlijk te behartigen.

HORSELENBERG heeft veel kritiek te verduren met name van Frits DRAGSTRA en SCHUMACHER, daar hij veel werk doet voor de Algemene Huurders Bond en er in deze bond niet voor wil uitkomen dat hij communist is.

5. Rinse DRAGSTRA (6-1-1926, Heerlen). Gehuwd met Marie N. WIJKEL (29-5-1927, Heerlen). Wonende: Sterrenstraat 5 Treebeek.

Betr. is als chauffeur werkzaam op de Staatsmijn Emma. Hij werd in 1956 lid van de CPN. Sinds 1948 stond hij bekend als abonné op het blad "De Waarheid".

In 1958 werd hij org. secr. van de CPN-afdeling Treebeek en het jaar daarop benoemd tot lid van het CPN-districtsbestuur.

Hij staat bekend als een hard werker met goed politiek inzicht.

Betr. heeft veel connecties met NVV- en CNV-leden.

In 1960 wilde hij niet toetreden tot de werfleiding van het district, hij achtte zich hiervoor nog niet capabel genoeg en voerde voorts aan dat hij last van hernia had.

Later nam hij toch zitting in de werfleiding.

6. Theodorus Hermann van der LAAN (23-5-1925, Hoensbroek).
(Zijn vader werd geboren te Onstwedde).

Gehuwd met Bartha J. CLEVER (30-3-1924, Voerendaal). Wonende: Dr.

Kuyperstraat 43, Heerlen.

Betr. is werkzaam als mijnwerker in de mijn "Emil Mayrisch" te Siersdorf (Dld.).

In 1950 was hij voor het eerst lid van het CPN-districtsbestuur belast met het boekenwerk. Hij werd in 1952 uit deze functie gezet, daar gebleken was, dat hij brochures en tijdschriften als verkocht had doorgegeven, die in werkelijkheid bij hem thuis lagen opgeslagen. Sinds 1959 maakt hij opnieuw deel uit van het districtsbestuur en ondervindt veel kritiek i.v.m. zijn eigengereidheid.

In 1960 werd hij benoemd tot org. secr. van de CPN afd. Heerlen en tot sportverslaggever van "De Waarheid".

7. Dirk JAGT (30-11-1899, Emmen). Gehuwd met Hendrika VISSER (10-12-1901, Emmen). Wonende: Hazenkampstraat 62, Brunssum.

Betr. is van 1925 tot aan zijn pensioen in 1955 werkzaam geweest als houer in de Staatsmijn Hendrik.

Hij was reeds vóór de oorlog communist en trad vooral in Brunssum als zodanig op de voorgrond.

Na de oorlog hield hij zich intensief bezig met het bedrijfswerk in de mijnen. Sinds 1953 heeft hij zitting in het CPN-districtsbestuur.

In 1958 heeft hij op kosten van de Russische regering een bezoek gebracht aan de Sowjet-Unie.

Hij behoort tot de partijleden aan wier trouw door de CPN niet behoefte te worden getwijfeld.

Momenteel kan hij praktisch geen partijwerk meer doen, door zijn slechte lichamelijke toestand (hij lijdt aan silicose).

8. Johannes Petrus van VLIMMEREN (4-11-1905, Oudenbosch). Gehuwd met Antje MIDDEL (26-9-1899). Wonende: Heerenweg 222, Heerlerheide.

Betr. is als mijnwerker werkzaam in de mijn Oranje Nassau IV.

Hij is enige tijd penningmeester van het district Limburg geweest (1955-1957).

Daarnaast was hij steeds zeer actief voor "De Waarheid" en is in 1956 vermoedelijk opgeleid tot correspondent.

In CPN-kringen wordt hij beschouwd als een politiek betrouwbare en goed geschoolde kracht en als een harde werker.

Naar het voorkomt gaat zijn betekenis niet ver boven het plaatselijk niveau uit.

9. Lieuwe Alle HOOGENBERG (27-4-1909, Emmen). Gehuwd met Jentje WINTERS (19-5-1912, Gladbeck). Wonende: Versilienboschweg 44, Heerlen.

Zijn zoon Albert (16-9-1931, Heerlen) is een vooraanstaand ANJV-er in Limburg.

Gedurende de oorlog was betr. illegaal werker.

In 1954 werd hij benoemd tot penningmeester van het CPN-district Limburg en is dit tot op heden gebleven (met een kleine onderbreking van 1955-1957).

Hij zou op theoretisch gebied volkomen onbekwaam zijn, doch als penningmeester onmisbaar.

In het ketelhuis van de Oranje Nassau III is hij gekozen tot "Eenheidsvertrouwensman".

10. Bertus PUNSELIE (30-5-1915, Den Haag). Gehuwd met Johanna M. DONKE-LAAR (12-12-1914, Rheine). Wonende: Evertsenstraat 24, Heerlen.

Betr. is sedert 1932 werkzaam in de mijn Emma als mijnwerker.

Hij is sinds 1952 lid van de CPN en staat bekend als een harde werker voor de partij.

In de CPN-afdeling Treebeek is hij de centrale figuur, in het bestuur van deze afdeling bekleedt hij tegelijkertijd de functie van voorzitter en die van pol. secr. Sinds 1959 maakt hij deel uit van het CPN-districtsbestuur.

Als lid ABWM is hij één der vooruitgeschoven posten in de mijnwerkersbond. Betr. geeft er dikwijls blijk van er een eigen mening op na te houden en niet terug te deinzen voor kritiek.

Van een eenmaal ingenomen standpunt laat hij zich niet gemakkelijk afbrengen.

Vooraf door zijn invloed in mijnwerkerskringen is hij voor het CPN-district Limburg van belang.

11. Christiaan de VRIES (4-2-1910, Duinberg). Gehuwd met Jantje VOS (31-5-1917). Wonende: Seringenstraat 14, Kerkrade.

Van 1928-1951 is betr. als mijnwerker werkzaam geweest op de Staatsmijn Wilhelmina. Daarna werkte hij tot 1957 in Belgische mijnen. In dat jaar overkwam hem een ongeluk waarna hij invalide bleef en gepensioneerd werd.

In 1949 was hij lid der gemeenteraad te Kerkrade voor de CPN.

In 1959 werd hij gekozen in het CPN-district Limburg en maakte vermoedelijk deel uit van het bestuur CPN-afdeling Kerkrade.

Thans is hij penningmeester van laatstgenoemde afdeling en is actief bij het verspreiden van "De Mijnkrant" en diverse communistische pamfletten.

12. Johannes POOL (19-12-1930, Emmen). Gehuwd met Klazina J. JAGT (2-12-1936). Wonende: Vrankstraat 56, Heerlen.

Betr. is als mijnwerker werkzaam in de mijn Oranje Nassau IV.

Gedurende de oorlog verrichtte hij op jeugdige leeftijd reeds illegaal werk.

Na de oorlog werd hij lid Verenigd Verzet 1940-1945 en trad naar voren in het ANJV, in 1954 werd hij voorzitter van de ANJV-afdeling Heerlerheide.

Sinds 1955 maakt hij deel uit van het best. CPN-afdeling Heerlerheide, momenteel als pol. secr.

In 1959 werd hij gekozen in het CPN-districtsbestuur als 2e penningmeester.

13. Wilhelm van ROEST (12-4-1904, Bottrop). Gehuwd met Pitje STEENSTRA (15-1-1921). Wonende: Klingstraat 8, Brunssum.

Betr., gewezen mijnwerker thans los arbeider, was reeds in 1938 lid van het CPN-districtsbestuur in Limburg. In 1934 verbleef hij in Rusland waar hij een opleiding ontving tot CPN-propagandist.

In de periode 1940-1945 richtte hij de "Verzetsgroep Limburg" op en deed actief mee in de illegaliteit.

Direct na de oorlog maakte hij weer deel uit van het CPN-districtsbe-

stuur. In 1954 werd hij geroyeerd als lid CPN i.v.m. diefstal van kolen. Het jaar daarop keerde hij echter weer terug in de partij en was weldra districtsbestuurslid en pol. secr. afd. Brunssum. Hij wordt beoordeeld als een goed geschoolde, betrouwbare kracht met veel praktische ervaring. Sinds 1959 is zijn activiteit echter dalende, wat wordt geweten aan zijn slechte lichamelijke gesteldheid.

14. Gerben VISSER (13-9-1923, Emmen). Gehuwd met Elisabeth KONINGS (5-7-1924). Wonende: Vossenstraat 3, Brunssum.

Betr., grondwerker van beroep, kwam na enige jaren lid van de CPN geweest te zijn in 1951 als lid in het CPN-districtsbestuur Limburg. Tevens was hij in die tijd secr. ABWB-EVC. In 1959 werd hij wederom in het CPN-districtsbestuur gekozen. Over de persoon van betrokkene en diens capaciteiten zijn verder geen gegevens bekend.

15. Charles J.M. JANSEN (5-4-1919, Roermond). Gehuwd. Wonende: Frans Halsstraat 30, Heerlen.

Betr. stamt uit een als zeer gunstig bekend staand RK gezin in Roermond en is in het bezit van het HBS-diploma. Momenteel is hij werkzaam in een adm. functie bij de mijn Oranje Nassau IV. In de oorlog was hij actief in het verzet, hij werkte hierin samen met uiterst-links georiënteerden. Hij kwam na de oorlog steeds meer onder communistische invloed te staan en werd in 1949 lid van de CPN. Hij werd benoemd tot hoofdagent-inspecteur van "De Waarheid". Een pastoor te Heerlen wist hem te bewegen weer toe te treden tot de RK Kerk en het communisme de rug toe te keren. Genoemde pastoor hielp hem aan zijn huidige werkring. In 1956 sloot hij zich echter opnieuw aan bij de CPN en trad spoedig weer op de voorgrond. In 1957 werd hij gekozen als voorzitter der CPN-afd. Heerlen en lid van de financiële controle-commissie van het CPN-district Limburg. Sinds 1959 maakt hij tevens deel uit van het CPN-districtsbestuur.